

Verslag van de reis naar Piriac-sur-Mer (Brétagne), 6-11 april 1997 (Deel 1)

Nathal Severijns

Na verschillende excursies naar Normandië en één naar Trébeurden in Bretagne in de voorbije jaren hadden we deze keer gekozen voor de uiterste zuidkant van Bretagne, met name voor Piriac-sur-Mer, zo'n 30 km ten westen van Saint-Nazaire. Waarschijnlijk was het omdat we voor een plaats zo ver zuidelijk gekozen hadden dat we met een rekordaantal waren. Met 26 hebben we een week lang de Atlantische kusten van Piriac-sur-Mer, le Croisic, la Turballe, het schiereiland Quiberon en het Île de Noirmoutier onderzocht en tegelijk genoten van het prachtige weer die week. Prachtig is overigens te zwak uitgedrukt want zeg nu zelf, hoe vaak komt het voor dat je in de eerste helft van april al een ganse week lang kan genieten van een stralend blauwe hemel met volop zon en temperaturen van om en bij de 20 graden. Naar het einde van de week nam de temperatuur zelfs toe tot een zomerse 23 graden en verschenen de eerste zonnekloppers in zwembroek al op het strand...

We logeerden in comfortabel ingerichte bungalows voor 5 tot 6 personen op de camping Le Pouldroit. Op enkele uitzonderingen na waren we daar die week trouwens de enige gasten. Gezien het uitzonderlijke weer hadden de thuisblijvers dus weer eens ongelijk. De laagwaters, en dus ook onze excursies, vielen tussen 10 uur en 15 uur. In de late namiddag en de vooravond werd dan meestal het verzamelde materiaal zuiver gemaakt, gesorteerd en op naam gebracht op de terrassen vóór de bungalows, waarbij we tegelijk verder konden genieten van het stralend zomerweer. 's Avonds gingen we soms uit eten, maar even vaak werd er zelf gekookt, waarbij we ons dan tegoed deden aan cider of één of ander lekker wijntje. En er waren enkele erg goede koks bij! De avonden op de camping waren trouwens erg gezellig. Tijdens de schemering werden we telkens vergast op een heus kikkerconcert vanuit een grote poel vlakbij de camping. Ook de avondhemel had die week enkele leuke verrassingen in petto. Tweemaal konden we kort na zonsondergang laag in het zuidwesten met het blote oog de planeet Mercurius zien, een niet alledaagse gebeurtenis. En als het dan helemaal donker was konden we telkens een prachtige sterrenhemel bewonderen. De afwezigheid van storende verlichting – rond elf uur 's avonds ging de straatverlichting uit – en de zuivere lucht zorgden ervoor dat de komeet Hale-Bopp, de komeet van de eeuw zeg maar, die toen onder ideale omstandigheden waarneembaar was, een werkelijk overweldigende indruk gaf. Uw verteller heeft bijna dagelijks, wanneer bijna iedereen al was gaan slapen, nog

een wandeling gemaakt om in het duister te genieten van de uitzonderlijk mooie aanblik van deze komeet.

Maar goed, wat heeft deze excursie nu aan mariene waarnemingen opgeleverd? Een indrukwekkend lange lijst van vaak erg interessante soorten. In totaal werden er niet minder dan zo'n 450 verschillende soorten verzameld!! Daaronder een 50-tal soorten wieren, 12 soorten bloemdieren, een 15-tal soorten wormen, ongeveer 120 verschillende soorten gastropoda en bijna 80 soorten tweekleppigen. Verder een 55-tal soorten aasgarnalen, pissebedden en vlokreeften, ongeveer 40 soorten decapoda (krabben, kreeften en garnalen), een 10-tal soorten stekelhuidigen en bijna 20 soorten vissen. Dit moet voorzeker een record zijn voor onze strandwerkgroep.

De eerste twee dagen hebben we de onmiddellijke omgeving van Piriac-sur-Mer onderzocht. Het dorp ligt op een vooruitstekende landpunt, die eindigt bij de Pointe du Castelli (zie kaartjes). De kust is daardoor erg rotsachtig wat meestal garant staat voor een grote soortenrijkdom. Op zondag 6 april hebben we eerst de kust ten noorden van de haven, ter hoogte van Port Kennet, onderzocht. De volgende dag zijn we dan gaan zoeken op en tussen de rotspartijen ten zuiden van de haven. Daarbij zijn we vanaf de Plage St. Michel via de Rochers de Catéchenne tot aan de rotsen le Rophlet aan de ene kant en het Île des Goélands aan de andere kant geweest. Toen we na die zware arbeid 's avonds in een restaurant op het dorpsplein aan het haventje gingen eten konden enkelen, ook al was het nog maar de tweede dag, toch niet aan de verleiding weerstaan om zichzelf te verwennen met een lekkere Bretoense Fruits de Mer.

Op dinsdag 8 april ging het richting Quiberon, het schiereiland aan de zuidkant van Bretagne dat traditioneel bekend staat om zijn groot aantal soorten. In de voormiddag hebben we daar bij zeer laag water ons hart opgehaald bij de Pointe du Conguel, de uiterste zuidpunt van het schiereiland. We waren daar echter verre van alleen: een paar honderd Fransen vonden dit laag water een ideale gelegenheid om krabben te komen verzamelen. Tijdens de terugtocht, in de loop van de namiddag, hebben enkelen nog verder verzameld op het zandstrand ter hoogte van Penthièvre, aan de noord-westkant van het schiereiland, waar erg rijk gruis werd gevonden. Anderen hielden het bij een meer toeristische uitstap en hebben de nabijgelegen menhirvelden van Carnac bezocht: meer dan 2000 menhirs die daar tussen 5000 en 2000 v.Chr. in een tiental evenwijdige rijen van ongeveer 2 kilometer lang zijn neergezet. De betekenis ervan blijft tot op vandaag één van de grote mysteries uit de prehistorie. Sommigen veronderstellen dat het vruchtbaarheidssymbolen geweest zijn, maar het is net zo goed mogelijk dat deze menhirvelden een religieuze of een astronomische betekenis hadden. Niemand die het weet...

De volgende dag zijn we naar een locatie meer zuidelijk van Piriac-sur-Mer geweest: naar de Pointe du Croisic, zo'n 700 meter ten westen van de haven van le Croisic. Onderweg daarheen reden we recht door de "Marais Salants", waar heden ten dage nog steeds zout gewonnen wordt. Echt een prachtig stukje landschap. Daar hebben we, tot onze verrassing, verschillende keren heilige ibissen gezien. Deze vogels komen in West-Europa van nature niet voor. Het bleek echter dat een aantal jaren geleden ibissen zijn ontsnapt uit een dierentuin ergens in Bretagne, waarna ze er niet alleen in geslaagd zijn om te overleven in deze voor hen toch onnatuurlijke omgeving, maar bovendien hebben ze zich in de loop der jaren ook nog weten uit te breiden. Wellicht is het voedselrijke gebied van de Golf du Morbihan in het zuiden van Bretagne, met zijn 40.000 ha zoutmoeras en slikkegebied, daar niet vreemd aan. En ook de vrieskou valt hier best mee, enkele uitzonderlijke dagen per jaar niet te na gesproken. Dit getijdengebied is bijvoorbeeld één van de belangrijke overwinteringsplaatsen van onder andere de Europese rotgans. Blijkbaar hebben de heilige ibissen in dit gebied dus een biotoop gevonden dat, hoewel het zeer uitzonderlijk is voor Europa, goed overeenkomt met hun natuurlijke habitat. Na de strandexcursie bij de Pointe du Croisic zijn enkelen nog een kijkje gaan nemen bij Pen Bron, even ten noorden van le Croisic, en bij Plage St. Michel, tussen le Croisic en la Baule. Enkele anderen zijn het niet echt spectaculaire maar toch wel erg mooie Océarium van le Croisic gaan bezoeken. Als je weet dat dit door een familie uit de grond werd gestampt en dit grotendeels met privémiddelen... Toch wel een bezoekje waard als je in eens in de buurt bent. 's Avond zijn we dan samen echt Bretoens gaan eten: een pannenkoekenmenu in een crêperie. En de cider die daar natuurlijk bijhoort smaakte heerlijk...

Op donderdag 10 april hadden we in de voormiddag een afspraak met een professionele viskweker, die op zijn "Ferme Marine des Etiers", bij het dorpje la Guérinière op het Île de Noirmoutier, hoofdzakelijk tarbot produceert. Om vanaf het vasteland het Île de Noirmoutier te bereiken kozen sommigen voor de kortere en zeker ook veel mooiere weg door de Gois. Bij laag water valt hier een erg grote vlakte volledig droog. Maar de weg die erdoor loopt toch nog gebruiken als het water al aan het stijgen is kan voor problemen zorgen, waardoor de tocht naar het Île de Noirmoutier dan natuurlijk wel zoveel avontuurlijker wordt... De huizen in de dorpen op het eiland zijn bijna allemaal wit geschilderd en hebben oranje daken waardoor het geheel, zeker bij mooi, zonnig weer, een sterk zuiderse indruk geeft. Van bij de viskwekerij kon je mooi de imposante kerktoren en het feodale kasteel in het centrum van het stadje Noirmoutier-en-l'Île, een paar kilometer verderop, zien. In de viskwekerij kregen we een interessante en leerrijke rondleiding van de uitbater zelf. Daarbij troffen we aan de rand van enkele visvijvers massaal veel schelpjes van *Hydrobia ulvae* en *Haminoea hydatis*

aan. Na dit bezoek zijn we naar de westzijde van het eiland gereden. Daar hebben we, terwijl het water aan het aftrekken was, geluncht met zicht op zee, op de dijk ter hoogte van de Pointe de Devin bij Bressuire, zo'n 700 meter ten noorden van de haven bij het dorpje l'Epine. In de namiddag hebben we dan het strand en de rotspartijen daar onderzocht. Vooraan heb je een groot zuiver zandstrand maar na een goede honderd meter al is het strand bezaaid met keien van enkele tientallen centimeters doormeter. Nog enkele honderden meter verder liggen er grote, metershoge rotspartijen waarachter bij eb opnieuw een grote zandvlakte vrijkomt.

Omdat het op vrijdag 11 april, alweer de laatste dag van deze week in Piriac, pas in de vroege namiddag laag water was, werd er besloten pas rond 13 uur op excursie te vertrekken. Deze "vrije" voormiddag werd door iedereen verschillend ingevuld. Sommigen bleven gewoon rustig uitblazen op de camping, anderen gingen nog eens naar het strand en de rotsen bij Port Kennet - dat op wandelafstand van de camping lag en waar we de eerste dag al waren geweest -, terwijl Jean-Paul een eindje ging joggen. Uw verteller heeft na een wandeling naar en door het dorp (de camping lag zo een anderhalve kilometer buiten het centrum van Piriac), op een terrasje bij de haven met een frisse pint bier voor zich genoten van de zon en de aangename warmte: "dolce far niente". Tijdens de excursie in de namiddag gingen we zoeken wat er zoal te vinden was op en tussen de rotsen vóór de Baie de Toulpor, enkele kilometer ten noorden van Piriac-sur-Mer. 's Avonds werd een bijzonder geslaagde week afgerond met een overheerlijke "Fruits de Mer"...

Het aantal interessante soorten dat werd gevonden en waargenomen is zoals reeds gezegd erg groot. Daarom heeft de redactie besloten om het geheel in 3 afleveringen te publiceren. In deze aflevering volgt nog een lijst met de afkortingen gebruikt om de vindplaatsen aan te duiden, 2 kaarten met aanduiding van de vindplaatsen en deel 1 van het volledig overzicht van de waargenomen soorten per biologische groep en voor elke vindplaats. Wanneer alle afleveringen gepubliceerd zullen zijn komen we tot een indrukwekkende lijst met meer dan 1000 waarnemingen van in totaal 450 verschillende soorten !!! In de tabellen worden naast de hoger reeds vermelde afkortingen voor de verschillende vindplaatsen ("GEM") ook nog de volgende afkortingen gebruikt voor de aantallen en de toestand van de waargenomen soorten:

Afkortingen gebruikt om de vindplaatsen aan te duiden

BRS = Bressuire

PSM = Plage St.Michel (tussen le Croisic en la Baule)

EPN = l'Epine (Île de Noirmoutier)

PTV = Penthievre

FRM = Fromentine

TBL = la Turballe

GUE = la Guérinière

LCR = le Croisic

QBR = Quibéron

PRC = Piriac-sur-Mer

Afkortingen aantallen en toestand van de waargenomen soorten :

E = enkele exemplaren

D = dood

A = algemeen

V = vers

M = massaal

L = levend

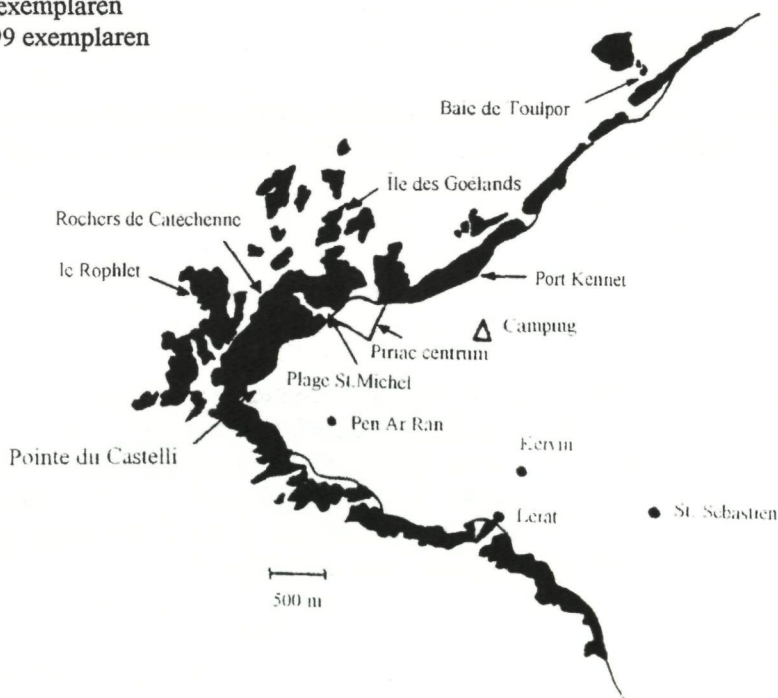
A1 = 1-9 exemplaren

A2 = 10-99 exemplaren

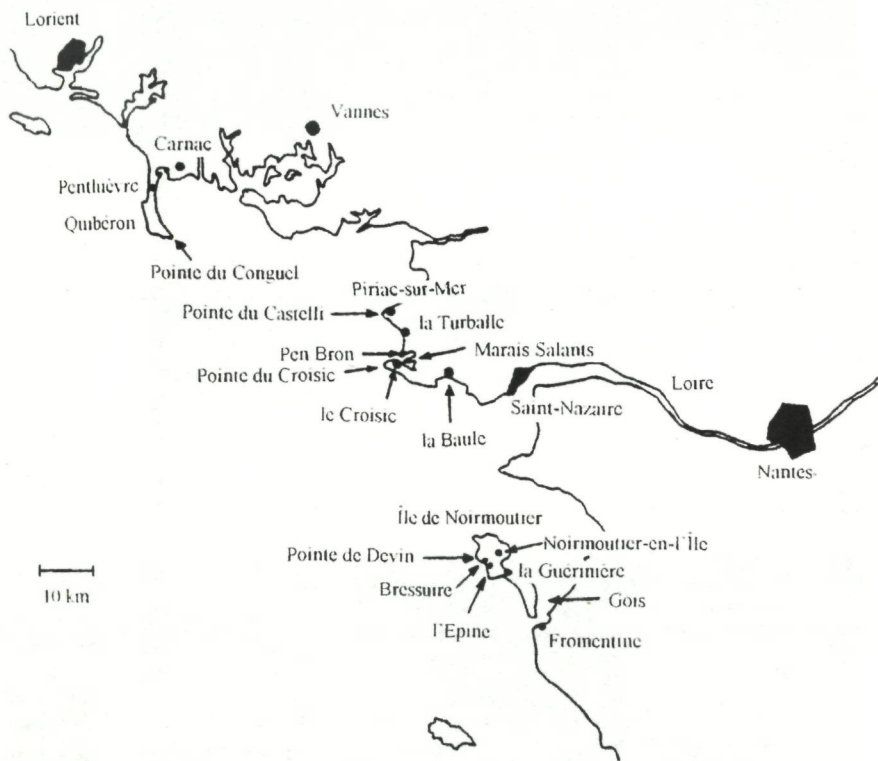
A3 = 100-999 exemplaren

A4 = 1000-9999 exemplaren

Kaart 1

Kaart 2

SOORT	NEDNAAM	DAATUM	AANT	TOEST	GEN	VINDPLAATS	OPMERKING
PHYLUM Chlorophyta (Groenwieren)							
CLADOPHORA RUPESTRIS	ROTSWIJER	970408	E	L	QBR	OP ROTSEN	
CLADOPHORA SPEC.	(GROENWIJER/CHLOROPHYTA)	970411	I		PRC	TEN N. VAN DE HAVEN	NIET CL.RUPESTRIS
CODIUM SPEC.	(VILTWIJER)	970408	I	L	QBR	LAAG	
ENTEROMORPHA COMPRESSA	PLAT DARMWIJER	970411	A	L	PRC		TEN N. VAN DE HAVEN
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970406	A	L	PRC		ZOWEL LAAG ALS HOOG IN GET.GEB.
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970407	A	L	PRC	HOOG	
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970408	A	L	QBR		
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970409	A	L	LCR		I SOORT OP ASCOPH.NODOSUM
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970410	A	L	BRS		
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIJER)	970411	A	L	PRC		
ULVA LACTUCA	ZEEZSLA	970410	A	L	BRS		
ULVA LACTUCA	ZEEZSLA	970411	A	L	PRC		
ULVA SPEC.	(ZEEZSLA)	970406	A	L	PRC	LAAG	
ULVA SPEC.	(ZEEZSLA)	970407	A	L	PRC		
ULVA SPEC.	(ZEEZSLA)	970408	A	L	QBR	OP ROTSEN	
ULVA SPEC.	(ZEEZSLA)	970409	A	L	LCR		
ULVA SPEC.	(ZEEZSLA)	970411	A	L	PRC		TEN N. VAN DE HAVEN

PHYLUM Phaeophyta (Bruinwieren)							
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIJER	970406	E	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N.VAN DE HAVEN
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIJER	970407	A	L	PRC	MEDIO-LITTORAAL	
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIJER	970408	A	L	QBR	OP ROTSEN	
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIJER	970409	M	L	LCR	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIJER	970411	A	L	PRC	LAAG	
BIFURCARIA BIFURCATA	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970407	A	L	PRC	LAAG	
BIFURCARIA BIFURCATA	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970408	A	L	QBR	OP ROTSEN	PLAATSELIIK TALRIJK
BIFURCARIA BIFURCATA	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970409	A	L	LCR		
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	970407	A3	L	PRC	LAAG	VASTGEHECJT AAN ANDERE WIJEREN
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	970408	A2	L	QBR	LAAG	
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	970409	A4	L	LCR	LAAG	
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	970411	A	L	PRC		OP WIJEREN: TOT SCH DIAMETER
CYSTOSEIRA SPEC.	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970409	2		LCR	BIJ PEN-BRON	AANGESPOELD
CYSTOSEIRA SPEC.	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970410	A	L	BRS	OP ROTSEN	NIET CYSTOSEIRA TAMARISCIFOLIA
CYSTOSEIRA TAMARISCIFOLI	(BRUINWIJER/PHAEOPHYTA)	970408	4	L	QBR	OP ROTSEN	
FUCUS DISTICHUS ANCEPS	(ZEE-EIK)	970408	A	L	QBR		
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970406	M	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970407	M	L	PRC		
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970408	M	L	QBR	OP ROTSEN	
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970409	M	L	LCR		
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970410	A	L	BRS		
FUCUS SERRATUS	GEZAAGDE ZEEEIK	970411	A	L	PRC		
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEEIK	970406	A	L	PRC		
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEEIK	970407	A	L	PRC		
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEEIK	970408	A	L	QBR		
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEEIK	970409	M	L	LCR		
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEEIK	970411	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIJER	970406	A	L	PRC		
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIJER	970407	A	L	PRC	HOOG	
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIJER	970408	A	L	QBR		
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIJER	970409	M	L	LCR		

FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIER	970410	A	L	BRS	
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIER	970411	A	L	PRC OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
HALIDRYIS SILIQUOSA	HAUWIER	970407	A1	V	PRC	AANGESPOELD
HALIDRYIS SILIQUOSA	HAUWIER	970408	A1	L	QBR ZEER LAAG	
HALIDRYIS SILIQUOSA	HAUWIER	970410	A1	L	BRS OP ROTSEN	
HIMANTHALIA ELONGATA	RIEMWIER	970408	1	L	QBR OP ROTSEN	
HIMANTHALIA ELONGATA	RIEMWIER	970409	A	L	LCR ZEER LAAG	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	970406	A1	V	PRC	AANGESPOELD
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	970407	A	L	PRC LAAG	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	970408	A	L	QBR LAAG, OP ROTSEN	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	970409	A	L	LCR LAAG, OP ROTSEN	700 M W. VAN DE HAVEN
LAMINARIA HYPERBOREA	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970409	A	L	LCR OP ROTSEN	700 W. VAN DE HAVEN
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	970406	A1	V	PRC	AANGESPOELD
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	970407	A	L	PRC LAAG	
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	970409	A	L	LCR LAAG, IN EEN ROTSPOEL	700 W. VAN DE HAVEN
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	970410	E	L	BRS	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	970406	A	L	PRC	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	970408	A	L	QBR	LAAG
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	970409	A	L	LCR	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	970411	A	L	PRC	
PILAYELLA LITTORALIS	KWASTWIER	970407	A2	L	PRC	
SACCORHIZA POLYSCHIDES	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970406	E		PRC	IN AANGESPOELSEL
SACCORHIZA POLYSCHIDES	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970407	E		PRC	
SACCORHIZA POLYSCHIDES	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970408	A	L	QBR OP ROTSEN	LAAG
SACCORHIZA POLYSCHIDES	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970410	A	L	BRS	
SACCORHIZA POLYSCHIDES	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970411	E		PRC	AANGESPOELD
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970406	A	L	PRC	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970407	A	L	PRC	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970408	A	L	QBR OP ROTSEN	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970409	A	L	LCR	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970410	A	L	BRS OP ROTSEN	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	970411	A	L	PRC	
SCYTOSIPHON SPEC.	(BRUINWIER/PHAEOPHYTA)	970411	2		PRC	TEN N. VAN DE HAVEN

PHYLUM

Rhodophyta
(Roodwieren)

CALLIBLEPHARIS CILIATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	1		PRC	AANGESPOELD; OUD
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	A	L	PRC LAAG	
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970408	E	L	QBR LAAG	
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970409	A	L	LCR LAAG	
CATENELLA REPENS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970411	ca 10	L	PRC HOOG/LITTORAAL	IN ROTSPLETTEN
CERAMUM RUBRUM	ROOD HOORNTHESWIER	970411	A	L	PRC	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970406	A	L	PRC	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970407	A	L	PRC LAAG	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970408	A	L	QBR	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970409	A	L	LCR LAAG	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970410	A	L	BRS	
CHONDRUS CRISPUS	IERS MOS	970411	A	L	PRC OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
CHYLOCLADIA VERTICILLATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970406	1	L	PRC OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
CORALLINA OFFICINALIS	KORAALWIER	970406	A	L	PRC	
CORALLINA OFFICINALIS	KORAALWIER	970407	A	L	PRC	
CORALLINA OFFICINALIS	KORAALWIER	970409	A	L	LCR	
CORALLINA OFFICINALIS	KORAALWIER	970411	A	L	PRC	
CORALLINA SPEC.	(KORAALWIER)	970408	A	L	QBR OP ROTSEN	
CORALLINA SPEC.	(KORAALWIER)	970410	A	L	BRS	
CYSTOCLONIUM PURPUREUM	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	A	L	PRC LAAG	
DELESSERIA SANGUINEA	BLOEDROOF ZEEZURING	970407	1	L	PSM	VASTGITTEND
DILSEA CARNOSEA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970408	E	L	QBR OP ROTSEN	

DUMONTIA CONTORTA	ROOD DARMWIER	970406	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
DUMONTIA CONTORTA	ROOD DARMWIER	970407	A	L	PRC	LAAG	
FURCELLARIA LUMBRICALIS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970408	A	L	QBR	OP ROTSEN	
GIGARTINA ACICULARIS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970411	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
GRACILARIA VERrucosa	KROOPWIER	970407	A	L	PRC	LAAG	
LAURENCIA HYBRIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970406	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970406	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970406	A	L	PRC		
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	A	L	PRC		
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970408	M	L	QBR		
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970409	A	L	LCR		
LAURENCIA PINNATIFIDA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970410	A	L	BR5		
LOMENTARIA ARTICULATA	SAUSIJSJESWIER	970406	A	L	PRC		
LOMENTARIA ARTICULATA	SAUSIJSJESWIER	970407	A	L	PRC	LAAG, OP ROTSEN	TEN Z. VAN DE HAVEN
LOMENTARIA ARTICULATA	SAUSIJSJESWIER	970408	A	L	QBR		
LOMENTARIA ARTICULATA	SAUSIJSJESWIER	970409	A	L	LCR	OP ROTSEN	700 M W. VAN DE HAVEN
LOMENTARIA ARTICULATA	SAUSIJSJESWIER	970411	A	L	PRC		
MASTOCARPUS STELLATUS	KERNWIER	970408	A	L	QBR	OP ROTSEN	
MASTOCARPUS STELLATUS	KERNWIER	970411	A2	L	PRC	OP HAVENDAM	
MASTOCARPUS STELLATUS	KERNWIER	970411	E	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
PALMARIA PALMATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	A2	L	PRC	LAAG	
PALMARIA PALMATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970409	A2	L	LCR	LAAG	
PALMARIA PALMATA	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970411	E		PRC		OUO
PLOCAMUUM CARTILAGINEUM	ROOD KAMMETJESWIER	970410	A	L	BR5		
POLYIDES ROTUNDUS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970407	A2	L	PRC	LAAG	
POLYIDES ROTUNDUS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970408	A2		QBR	IN VLOEDLIJN	
POLYIDES ROTUNDUS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970409	A2	L	LCR	LAAG	
POLYIDES ROTUNDUS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970411	A	L	PRC	OP ROTSEN	TEN N. VAN DE HAVEN
POLYSIPHONIA LANOSA	ROND BUISWIER	970406	A1	L	PRC		OP ASCOPHYLLUM NODOSUM
POLYSIPHONIA LANOSA	ROND BUISWIER	970407	A2	L	PRC		OP ASCOPHYLLUM NODOSUM
POLYSIPHONIA LANOSA	ROND BUISWIER	970409	A	L	LCR		OP ASCOPHYLLUM NODOSUM
POLYSIPHONIA LANOSA	ROND BUISWIER	970411	A	L	PRC		OP ASCOPHYLLUM NODOSUM
POLYSIPHONIA NIGRESCENS	DONKER BUISWIER	970407	A	L	PRC		
POLYSIPHONIA SPEC.	(BUISWIER/RHODOPHYTA)	970410	A	L	BR5		
PORPHYRA PURPUREA	PURPERWIER	970408	A1	L	QBR		
PORPHYRA SPEC.	(PURPERWIER/RHODOPHYTA)	970406	A	L	PRC		
PORPHYRA SPEC.	(PURPERWIER/RHODOPHYTA)	970407	A	L	PRC		
PORPHYRA SPEC.	(PURPERWIER/RHODOPHYTA)	970410	E	L	BR5		
PORPHYRA UMBILICALIS	NAVELWIER	970408	A	L	QBR		
PORPHYRA UMBILICALIS	NAVELWIER	970409	A1	L	LCR		
PORPHYRA cf. LINEARIS	(ROODWIER/RHODOPHYTA)	970406	A	L	PRC	OP ROTSEN	

PHYLUM Lichenes
(Korstmossen)

LICHINA PYCNOEA (KORSTMOS) 970407 A2 PSM

PHYLUM Sarcodina
ORDE Foraminifera
(Foraminiferen)

ELPHIDIUM cf. CRISPUM (FORAMINIFER) 970407 1 PRC OP ROODWIJZEN IN LAMINARIA-ZONE

PHYLUM Porifera
(Sponsen)

HALICHONDRIA PANICEA GEWONE BROODSPONS 970406 A L PRC

HALICHONDRIA PANICEA	GEMONE BROODSPONS	970407	A	L	PRC	LAAG
HALICHONDRIA PANICEA	GEMONE BROODSPONS	970408	A	L	QBR	
HALICHONDRIA PANICEA	GEMONE BROODSPONS	970409	A	L	LCR	

PHYLUM Cnidaria
(Neteldieren)

KLASSE Hydrozoa
(Hydroïdpoliepen)

AGLAOPHENTIA PLUMA	ZEEPLUIM	970408	A	L	QBR	OP WIEREN
AMPHISEPTIA OPERCULATA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970408	A	L	QBR	
CALYCELLA CYRINGA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970408	E	L	QBR	OP SERTULARIA CUPRESSINA
CANDELABRUM COCKSI	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970408	ca 10	L	QBR	
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970406	A	L	PRC	OP FUCUS SERRATUS
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970407	E	L	PRC	
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970408	A	L	QBR	IN VLOEDLIJN
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970409	A	L	LCR	LAAG
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970410	A	L	BRS	OP FUCUS SERRATUS
DYNAMENA PUMILA	KLEIN TANDHOORNKORAAL	970411	A	L	PRC	OP FUCUS
EUDENDRUM CAPILLARE	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970408	E	L	QBR	
PLUMULARIA SETACEA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970406	A1	L	PRC	
PLUMULARIA SETACEA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970407	A1	L	PRC	
PLUMULARIA SETACEA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970408	E	L	QBR	OP AGLAOPHENTIA PLUMA (ZEEPLUIM)
PLUMULARIA SETACEA	(HYDROZOA/CNIDARIA)	970409	A	L	LCR	TEGEN ROTSEN EN OP WIEREN
SERTULARIA CUPRESSINA	ZEECYPRES	970408	A	L	QBR	TOT ONGEVEER 6CM

KLASSE Scyphozoa
(Schijfkwallen)

AURELIA AURITA	OORKWAL	970406	2	L+D	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	DOOD EX.AANGESPOELD
AURELIA AURITA	OORKWAL	970407	1	D	PRC		
AURELIA AURITA	OORKWAL	970408	1	D	QBR	STRAND NAAST PARKING	
RHIZOSTOMA PULMO	ZEEPADDESTOEL	970409	A1	L	LCR		
RHIZOSTOMA PULMO	ZEEPADDESTOEL	970409	1	D	LCR	BIJ PEN-BRON	OP STRAND AAN WESTKANT
RHIZOSTOMA PULMO	ZEEPADDESTOEL	970410	2	D	BRS		

KLASSE Anthozoa
(Bloemieren)

ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970406	A4	L	PRC		
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970407	A4	L	PRC		
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970408	A1	L	QBR		
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970409	A3	L	LCR		
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970409	2	L	LCR	BIJ PEN-BRON	STEENBLOKKEN WESTKANT
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970410	E	L	BRS		
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970411	A3	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	970411	A	L	PRC		
ACTINIA FRAGACEA	AARDBET-ANEMOON	970411	A1	L	PRC		
ALCYONIUM DIGITATUM	DODENMANSDUIV	970408	E	L	QBR	60 CM ONDER EB-NIVEAU ONDER STEGEN; ORANJE GEKLEURD	
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970406	E	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970407	A	L	PRC	TEN Z.VAN DE HAVEN	
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970409	A2	L	LCR		
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970410	ca 5	L	BRS	IN VISWEKERIJ	
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970410	ca 20	L	BRS		
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	970411	A1	L	PRC		
ANTHOPELURA BALLII	(ZEEANEMOON)	970406	1	L	PRC		
ANTHOPELURA BALLII	(ZEEANEMOON)	970407	2	L	PRC	TEN Z.VAN DE HAVEN	
ANTHOPELURA BALLII	(ZEEANEMOON)	970408	A	L	QBR		

BUNODACTIS VERRUCOSA	EDELSTEENANEMOON	970408	ca 5	L	QBR		
CEREUS PEDUNCULATUS	ZEEMADELIEFJE	970406	A2	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	
CEREUS PEDUNCULATUS	ZEEMADELIEFJE	970407	2	L	PRC		
CEREUS PEDUNCULATUS	ZEEMADELIEFJE	970410	ca 5	L	BRS	IN VISKWEKERIJ	
ISOZOANTHUS SULCATUS	(KOLONIE-ANEMOON)	970408	5	L	QBR		KOLONIES VAN CA. 15x15 CM
ISOZOANTHUS SULCATUS	(KOLONIE-ANEMOON)	970411	2	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	KOLONIES V. CA. 15x15 CM; OP ROTSEN
METRIDIDIUM SENILE	ZEEANJELIER	970406	A2	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	ONDER OVERHANGENDE ROTEN
METRIDIDIUM SENILE	ZEEANJELIER	970408	A4	L	QBR	LAAG	ONDER TEGEN ROTSEN; MIT 6 ORANJE
SAGARTIA ELEGANS	SIERLIJKE SLIBANEMOON	970406	ca 30	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	TBGEN OVERHANGENDE ROTEN
SAGARTIA TROGLODYTES	GEWONE SLIBANEMOON	970406	ca 5	L	PRC		
TEALIA FELINA	ZEEDARLIA	970406	3	L	PRC		

PHYLUM Ctenophora
(Ribkwallen)

PLEUROBRACHIA PILEUS ZEEDRUIF 970406 1 V PRC TEN N.VAN DE HAVEN AANGESPOELD EX.

PHYLUM Nemertina
(Snoerwormen)

NEMERTINE SPEC. (SNOERWORM/NEMERTINA) 970406 1 L PRC

PHYLUM Sipunculida
(Wormen)

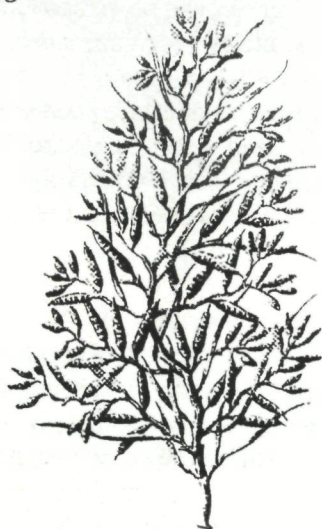
SPEC. (SIPUNCULIDE WORM) 970407 1 L PRC TEN Z.VAN DE HAVEN

PHYLUM Annelida
(Ringwormen)

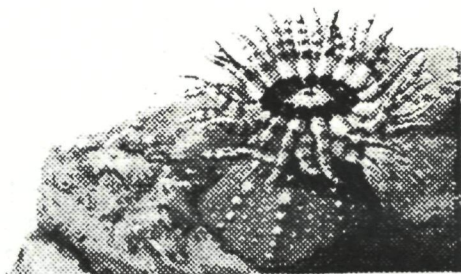
ALENTIA GELATINOSA	(BORSTELWORM/POLYCHAETA)	970406	E	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	ONDER TEGEN STENEN
ALENTIA GELATINOSA	(BORSTELWORM/POLYCHAETA)	970407	3	L	PRC	TEN Z.VAN DE HAVEN	
ALENTIA GELATINOSA	(BORSTELWORM/POLYCHAETA)	970408	A1	L	QBR		ONDER TEGEN STENEN
ALENTIA GELATINOSA	(BORSTELWORM/POLYCHAETA)	970409	A1	L	LCR		
ARENICOLA SPEC.	(ZEEPIER)	970406	A4	L	PRC		ZANDHOORJES; HOOG IN GETIJDENGB.
ARENICOLA SPEC.	(ZEEPIER)	970407	A	L	PRC	HOOG	ZANDHOORJES
ARENICOLA SPEC.	(ZEEPIER)	970409	A	L	LCR	HOOG	ZANDHOORJES
ARENICOLA SPEC.	(ZEEPIER)	970411	A	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	IN HET ZAND V.H. STRAND (HOORJES)
HARMOTHOE LUNULATA	(ZEERUPS/POLYCHAETA)	970406	A2	L	PRC	ONDER STENEN	ONG. 3CM; RODE LIJN OP ONDERKANT
HARMOTHOE LUNULATA	(ZEERUPS/POLYCHAETA)	970407	A2	L	PRC		ONDER STENEN
HARMOTHOE SPEC.	(ZEERUPS/POLYCHAETA)	970407	A2	L	PRC	ONDER STENEN	L<2CM; = H. IMPAR OF H. SPINIFERA
HARMOTHOE SPEC.	(ZEERUPS/POLYCHAETA)	970408	A1	L	QBR	LAAG; ONDER STENEN	L<2CM; = H. IMPAR OF H. SPINIFERA
LANTICE CONCHILEGA	SCHELPKOKERWORM	970406	A4	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	LAAG IN GETIJDENGB.
LANTICE CONCHILEGA	SCHELPKOKERWORM	970410	E	L	BRS		
LEPIDONOTUS SQUAMATUS	GESCHUBDE ZEERUPS	970406	E	L	PRC	TEN N.VAN DE HAVEN	ONDER STENEN
LEPIDONOTUS SQUAMATUS	GESCHUBDE ZEERUPS	970407	E	L	PRC	TEN Z.VAN DE HAVEN	
LEPIDONOTUS cf. CLAVA	(ZEERUPS)	970408	E	L	QBR		
MYZOSTOMARIA	(ANNELIDA)	970408	1	L	QBR		OP AMTZOOM; DETERMIN. NIET ZEKER
NEREIS SPEC.	(BORSTELWORM/POLYCHAETA)	970410	A	L	BRS		IN ZAND
PECTINARIA KORENI	GOUDKAMMTJE	970406	1	L	PRC		
PHYLLODOCE LAMELLIGERA	(RINGWORM/ANNELIDA)	970410	1	L	BRS		
POMATOCEROS LAMARCKI	(KALKKOKERWORM/POLYCH.)	970406	A	L	PRC	LAAG	OP STENEN; (MET EXTRA KIELTJE)
POMATOCEROS LAMARCKI	(KALKKOKERWORM/POLYCH.)	970407	A	L	PRC	LAAG	OP STENEN
POMATOCEROS LAMARCKI	(KALKKOKERWORM/POLYCH.)	970408	A	L	QBR		OP STENEN
POMATOCEROS LAMARCKI	(KALKKOKERWORM/POLYCH.)	970409	A	L	LCR		OP STENEN
POMATOCEROS LAMARCKI	(KALKKOKERWORM/POLYCH.)	970411	A	L	PRC		OP SCHELPE

POMATOCEROS TRIQUETER	DRIEKANTIGE KALKKOKERWORM	970410	A		BRS
SPIRORBIS SPEC.	(SPIRAALKOKERWORM)	970409	A	L	LCR
SPIRORBIS SPINALIS	SPIRAALKOKERWORM	970407	A		PRC
					OP FUCUS
					OP FUCUS SERRATUS

Figuren :

Halidrys siliquosa
Naar Andrew Cleave.

Bunodactis verrucosa
Naar Andrew Cleave.

Buizegemlei 111
2650 Edegem